

Handläggare
Christin Bjuggren
Telefon: 0850808015

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2019-12-17

Hantering och återkoppling av medborgarförslag

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med stadsdelsförvaltningen tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Invånare på Kungsholmen och Essingeöarna kan lämna medborgarförslag till stadsdelsnämnden. Ett medborgarförslag är ett förslag till förändring av en verksamhet inom stadsdelsnämndens ansvarsområde. Stadsdelsförvaltningen redogör i ärendet för hur medborgarförslag hanteras och återkommer med förslag till förtydligade rutiner.

Bakgrund

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i stadsdelsnämnden har i skrivelse den 22 augusti 2019 ställt frågor om hur medborgarförslagen hanteras och hur de återkopplas. Frågor som ställs är bland annat:

- Vilka kriterier gäller för hur ett medborgarförslag ska hanteras?
- När ska ett medborgarförslag beredas respektive besvaras av stadsdelsförvaltningen?
- När ska ett förslag som skickas till en annan nämnd besvaras och när ska det beredas?
- Vilken återkoppling får stadsdelsförvaltningen på de förslag som har skickats till andra nämnder och förvaltningar?

I skrivelsen föreslås att nämnden tar ansvar för att återkoppling från andra nämnder sker samt att en särskilda balanslista för medborgarförslag upprättas.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av stadsdelsdirektörens stab. Ärendet har behandlats av stadsdelsnämndens pensionärsråd den 16 december, rådet för funktionshinderfrågor den 12 december och förvaltningsgruppen den 10 december. Synpunkter framgår av protokollen.

Ärendet

Medborgarförslag är ett förslag till förändring av en verksamhet inom stadsdelsnämndens ansvarsområde. Det kan till exempel handla om frågor som rör parkskötsel, förskola, fritidsverksamheter, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, omsorg om personer med funktionshinder eller demokratifrågor.

Information om möjligheten att lämna medborgarförslag och om hur det går till finns bland annat i broschyren Kungsholmen i korthet som varje år trycks och delas ut till samtliga hushåll på Kungsholmen och Essingeöarna.

Medborgarförslag i Stockholm

Invånare i Stockholm kan lämna medborgarförslag direkt till sin stadsdelsnämnd. Den form av medborgarförslag som Stockholm tillämpar har sin bakgrund i ett försök som infördes 1997 av Norrmalms stadsdelsnämnd. Möjligheten att lämna medborgarförslag infördes därefter successivt i övriga stadsdelsnämnder, och i Kungsholmens stadsdelsnämnd 1998. Stadsdelsnämndernas beslut om att frivilligt införa medborgarförslag regleras inte i kommunallagen eller av kommunfullmäktige utan varje stadsdelsnämnd beslutar om sina rutiner.

Sedan 2002 finns i kommunallagen (KL) en möjlighet för kommuner att låta folkbokförda väcka ärenden (medborgarförslag) i kommunfullmäktige. Det innebär att även barn och ungdomar och medborgare i andra länder som inte har hunnit få kommunal rösträtt kan lämna sådana förslag. Bestämmelsen finns i 8 kap. 1 § KL. Kommunfullmäktige i Stockholm har inte infört medborgarförslag i kommunalrättslig mening.

Nuvarande rutiner

Hanteringen av medborgarförslag sker i huvudsak på samma sätt i stadsdelsnämnderna. En skillnad finns i hanteringen av frågor som rör andra nämnders ansvarsområden. Sådana förslag anmäls i de flesta andra stadsdelsnämnder som en inkommen skrivelse och överlämnas till berörd nämnd för kännedom. I Kungsholmens stadsdelsnämnd anmäls samtliga inkomna medborgarförslag och nämnden beslutar om den vidare hanteringen.

De rutiner för medborgarförslag som Kungsholmens stadsdelsnämnd tillämpar fastställdes i sin nuvarande form 2015.

Samtliga inkomna medborgarförslag besvaras. Den som har skickat förslaget får en bekräftelse på att medborgarförslaget har tagits emot och att det kommer att anmälas vid stadsdelsnämndens sammanträde. Förslagsställaren informeras om att nämnden då beslutar om medborgarförslaget ska beredas, besvaras eller lämnas till en annan nämnd. Svarsmeddelandet innehåller också information om möjligheten att besöka sammanträdet och hänvisning till webbsidan med sammanträdeshandlingar.

De kriterier som gäller för den vidare hanteringen av medborgarförslag är:

1. *Beredning*; medborgarförslag som innebär förslag till förändring av en verksamhet inom stadsdelsnämndens ansvarsområde överlämnas till stadsdelsförvaltningen för beredning. När ärendet är färdigberett återkommer det till stadsdelsnämnden för beslut. Stadsdelsnämnden fattar beslut och förvaltningen verkställer. Förslagsställaren informeras om stadsdelsnämndens beslut.
2. *Besvarande*; om medborgarförslaget handlar om en fråga som nyligen har behandlats av stadsdelsnämnden går det inte till förvaltningen för beredning. Medborgarförslaget överlämnas istället till stadsdelsförvaltningen för besvarande. Stadsdelsförvaltningen sammanställer ett svar och redogör för hur stadsdelsnämnden har beslutat i en liknande fråga. Ibland kommer det medborgarförslag i frågor som staden inte ansvarar för och som därmed inte kan överlämnas till en annan nämnd för kännedom. Även sådana medborgarförslag överlämnas till stadsdelsförvaltningen för besvarande.
3. *Överlämnas* till berörd nämnd för kännedom. Medborgarförslag i en fråga som tillhör en annan nämnd överlämnas till berörd nämnd för kännedom.

Hantering hos andra nämnder

De flesta medborgarförslag som inte handlar om stadsdelsnämndens ansvarsområden är frågor om gatumiljön. Det kan handla om exempelvis övergångställen och belysning. Sådana frågor tillhör trafiknämndens ansvarsområde. Medborgarförslag som överlämnas till trafiknämnden anmäls för kännedom som en inkommen skrivelse. Själva förslaget registreras i synpunktsportalen 'Tyck till'. Frågan hanteras och förslagsställaren får återkoppling om åtgärder.

Medborgarförslag som överlämnas till idrottsnämnden hanteras av berörd handläggare vid idrottsförvaltningen. Förslagsställaren får återkoppling på sin fråga direkt av handläggaren.

Stadens nämnder redovisar till kommunfullmäktige. En nämnd har möjlighet att följa upp andra nämnders endast om det finns stöd i reglemente eller på annat sätt. Någon möjlighet att systematiskt följa upp hur andra nämnder och deras förvaltningar hanterar medborgarförslag som överlämnas för kännedom finns inte.

Synpunkter och förslag

Skrivelsen om hur medborgarförslag till Kungsholmens stadsdelsnämnd hanteras och återkopplas aktualiserar frågan om att tydliggöra hur nuvarande rutiner tillämpas och även se om det finns behov av att förändra rutinerna. Förvaltningen återkommer i särskilt ärende med förslag till förtydligande av rutiner för medborgarförslag. De förtydligade rutinerna omfattar även återredovisning av medborgarförslag. Skrivelsen om hantering och återkoppling av medborgarförslag anses därmed vara besvarad.

Jämställdhetsanalys

Invånare i Stockholm kan lämna medborgarförslag till den stadsdelsnämnd där en är bosatt. Hanteringen av medborgarförslag är likvärdig oavsett om det lämnas av en kvinna eller av en man. Rutinerna för hantering av medborgarförslag ska vara neutrala ur ett genusperspektiv.

Stadsdelsdirektör

Bilagor

Skrivelse från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.